

РЕШЕНИЕ

№ 10747

гр. София, 18.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 27.02.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Антони Йорданов
Мария Бойкинова**

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **178** по описа за **2026** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-чл.228 от АПК.

Образувано е по касационна жалба на кмета на Столична община - район „Студентски“ с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] чрез юрк. Х. Д., срещу Решение № 18436 от 14.10.2025 г. на Софийски районен съд, Гражданско отделение, 169-и състав, постановено по гр. дело № 3990/2025 г., с което е отменен отказ на кмета на Столична община, район „Студентски“, обективизиран в писмо от 24.07.2023 г. за издаване на скица и удостоверение по чл. 13, ал. 4 - ал. 6 ППЗСПЗЗ за имот с пл. № 2552, к. л. 9 по стар кадастрален план на [населено място], район „Студентски“, м. „Напоително поле“ от 1939 г., с площ от 7,7 дка.

В касационната жалба са наведени основания за недопустимост на обжалваното решение на СРС поради неконституиране на всички заинтересовани лица. Твърди се, че процесният имот е бил отчужден по силата на Закона за отчуждаване на недвижимите имущества за държавата и обществена полза (обн. ДВ, бр. 18 от 23.02.1885 г., отм. ДВ, бр. 300 от 22.12.1948 г.), което препятствало развитие на производство по ЗСПЗЗ. Доколкото отчуждаването е въз основа на Царски указ № 29 от 10.12.1943 г., който въвежда самостоятелно основание за отчуждаване, издаден по приложение на закон, а именно Закона за благоустройството на населените места в Царство България и конкретно чл. 91 от същия, то редът за възстановяване на собствеността върху него бил по Закон за възстановяване собствеността върху одържавени недвижими имоти (ЗВСОНИ), а не по ЗСПЗЗ. Касаторът поддържа, че техническата служба при Столична община - район „Студентски“ е изправена пред фактическа невъзможност да изпълни

първоинстанционното съдебно решение, тъй като по процесната преписка не съществува възможна площ, която да бъде възстановена или да може да бъде отразена върху скица. Претендира се отмяна на решението на СРС и отхвърляне на оспорването.

Ответникът Т. Г. Т., със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. С. И. от САК, оспорва касационната жалба в писмен отговор от 23.12.2025 г. Намира решението на СРС за правилно при съобразяване на междинния характер на производството по чл.11, ал.4 от ППЗСПЗЗ и Тълкувателно решение № 5 от 18.10.2011 г. на ВАС, според които в това производство не се разглежда въпросът за собствеността на имота. С молба от 26.02.2026 г. претендира присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита касационната жалба за основателна. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна СРС е приел, че на 28.03.2023 г. Т. Г. Т. е подал заявление до Столична община, район „Студентски“, за издаване на скица и удостоверение по 13, ал. 5 и ал. 6 ППЗСПЗЗ за поземлен имот № 2552 по плана на [населено място], район „Студентски“. Към заявлението е приложено удостоверение за наследници изх.№ РСТ23-УГ01-1937/02.04.2023г., издадено от Столична община, район „Студентски“ на К. Г. М., починал на 24.11.1980г., както и удостоверения от 11.10.2019 г. и 09.03.2021 г., издадени от Общинска служба „Земеделие“ - 3. /ОСЗ - 3./, съгласно които в срока по чл.11, ал. 1 ЗСПЗЗ е подадено заявление от наследниците на К. Г. М. за възстановяване на имот № 2552, к. л. 9 от стар кадастрален план, емисия 1939 г., находящ се в м. „Г.“, [населено място], с площ от 7,7 дка. Съгласно удостоверението, ОСЗ - 3. не се е произнесла с решение относно възстановяването на имота поради липсата на представени от наследниците на К. Г. М. скица и удостоверение по чл. 13, ал. 4 - 6 ППЗСПЗЗ.

На 24.07.2023 г. до заявителя Т. Т., чрез неговия пълномощник адв. С. И., било изпратено писмо от кмета на Столична община, район „Студентски“, според което липсва основание за издаване на скица и удостоверение по чл. 13, ал. 4 - 6 ППЗСПЗЗ, тъй като имот с пл. № 2552, к. л. 9 по стар кадастрален план на м. „Напоително поле“, идентичен с парцел № 53 по плана на военния терен на [населено място], бил включен в списъка с имоти, отчуждени за нуждите на войската с Царски указ № 29 от 10.12.1943 г. по силата на Закона за отчуждаването на недвижимите имуществва за държавна и обществена полза от 1885 г., поради което за него не важат разпоредбите на ЗСПЗЗ.

От правна страна районният съд е посочил, че искането за издаване на скица и удостоверение по чл. 13 ППЗСПЗЗ съдържа в себе си имплицитно и искане за издаване на решение на техническата служба на общината и заповед на кмета за одобрението му по чл. 11, ал. 4 ЗСПЗЗ, тъй като същите не могат да бъдат издадени, без да има издадена и влязла в сила заповед на кмета по чл. 11, ал. 4 ППЗСПЗЗ. Съдът е съобразил, че производството по чл. 11, ал. 4 ППЗСПЗЗ е междинно по отношение производството за възстановяване правото на собственост върху земеделски земи в строителните граници на населените места, в което производство техническата служба на общината, съответно - кметът на общината, са компетентни да определят единствено застроената и незастроената площ на имота, заявен за възстановяване по реда на ЗСПЗЗ, съобразно съществуващото фактическо положение. С позоваване на Тълкувателно решение № 5 от 18.10.2011 г. по тълк. дело № 8/2010 г. на ВАС районният съд е приел, че заповедта по чл. 11, ал. 4 ППЗСПЗЗ на кмета на общината следва само да отразява фактически свободната и застроена площ от подлежащия на възстановяване имот, поради което административният орган действа при условията обвързана компетентност. С това, издаването на удостоверение и скица при

възстановяване право на собственост по реда на чл. 11 ППЗСПЗЗ представлявало задължителен елемент от фактическия състав на възстановяването на правото на собственост върху имоти в границите на урбанизираните територии, тъй като общинската служба по земеделие и гори постановява решението си въз основа на тях.

В допълнение са изложени мотиви, че административният орган се е произнесъл по въпроса за възстановяване на собствеността, като е приел, че собствеността не подлежи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ, но този въпрос не е предмет на производството по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, а на последващото такова по чл. 11, ал. 1 от ППЗСПЗЗ. По тези съображения, отказът, обоснован със съображения извън предмета на производството по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, бил незаконосъобразен. СРС е приел, че за жалбоподателя са налице предпоставките, обуславящи основателността на отправеното до административния орган искане, правният интерес за което произтичал от твърдяното право на възстановяване на собствеността върху имот с пл. № 2552, к. л. 9 по стар кадастрален план от 1939 г., обективизирано в подаденото заявление до ОСЗ - 3., по което нямало постановено решение, именно поради липсата на представени от заявителите скица и удостоверение по чл. 13 ППЗСПЗЗ. Предвид изложеното и с оглед необходимостта от завършването на фактическия състав на висящото реституционно производство, административният орган бил задължен да издаде предвидените в чл. 13, ал. 5 и 6 ППЗСПЗЗ удостоверение и скица, тъй като в противен случай молителите в реституционното производство биха били лишени от възможността да упражнят правата си за възстановяване правото на собственост.

Обжалваното решение на СРС е валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене при съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата, без да е допуснато изопачаването им или неправилното им тълкуване.

Обосновано е позоваването на районния съд на Тълкувателно решение № 5 от 18.10.2011 г. по тълк. д. № 8/2010 г., ОСК на ВАС, което дава отговор и на повдигнатия в касационната жалба въпрос относно конституирането на заинтересовани страни в производството по чл.11, ал.4 от ППЗСПЗЗ. Според тълкувателния акт в това производство - по възстановяване на собствеността, съгласно практиката на Конституционния съд, на ВКС и на ВАС, не могат да участват трети лица извън заявителите на реституция и административния орган. Производството по чл. 11, ал. 4 от ЗСПЗЗ е обслужващо производството за реституция, същото не е самостоятелно, поради което следва да се подчини на режима на реституционното производство като цяло. В основното производство е недопустимо участието на трети лица, съответно недопустимо е участието им и в акцесорното производство по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ. В производството по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ не могат да участват трети лица извън тези, заявили искане за реституция, и компетентният административен орган. Само за заявите реституция е налице правен интерес от участие. Със заповедта на кмета не се засягат или застрашават правата на третите лица, които при наличие на спор за материално право - при реализирано право на строеж или за приобретателите на обект в реституирания имот, могат да го защитят в исков процес по общия ред, докато в производството по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ не се обсъждат материални права.

Именно последното изречение от цитираното Тълкувателно решение № 5 от 18.10.2011 г. по тълк. д. № 8/2010 г., ОСК на ВАС, предоставя отговор и на спорния по делото материалноправен въпрос, на който с обжалваното решение е предоставен отговор при правилно приложение на закона. Производството по чл. 11, ал. 4 от ЗСПЗЗ е обслужващо производството за реституция и същото не е самостоятелно. Решението, с което се определя застроена/незастроена част от

имота, предмет на искане за реституция, се одобрява със заповед на кмета на общината, която е приключващият производството по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ акт. Именно въз основа на решението по чл. 11, ал. 4 от ППЗСПЗЗ, издадените удостоверение и скица по чл. 13, ал. 4, 5 и 6 от ППЗСПЗЗ органът по поземлена собственост постановява решението си за реституция, докато скицата и удостоверението установяват само една част от релевантната за възстановяването на собствеността информация. Недопустимо е в това междинно производство да се разглеждат материални права, още по-малко с акт като процесното писмо от 24.07.2023 г., имащ характер на отказ за произнасяне по същество. Невъзможността в това производство да се разглеждат материални права определя като ирелевантен доводът на касатора относно приложението на ЗВСОНИ, а не на ЗСПЗЗ.

В допълнението към изложеното, по силата на чл.14, ал.1 от ППЗСПЗЗ подаденото заявление от един наследник ползва всички останали наследници. След като процесното заявление е подадено от Т. Т., то правилно като страни в административното и съдебно производство са участвали заявителят и издателя на оспорения отказ, който е отменен при правилно приложение на закона.

Неоснователно е касационното оплакване, че техническата служба при Столична община - район „Студентски“ ще бъде изправена пред фактическа невъзможност да изпълни първоинстанционното съдебно решение. Съдържанието на удостоверението и скицата е посочено в чл.13, ал.5 и ал.6 от ППЗСПЗЗ и е изцяло от компетентността на техническата служба, респ. завършващият производството по чл.11, ал.4 от ППЗСПЗЗ акт – заповед на кмета на общината подлежи на самостоятелен съдебен контрол за законосъобразност.

По изложените съображения обжалваното решение следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на ответника по касация се дължат сторените в производството разноски. Процесуалният пълномощник на Т. Т. претендира адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл.38, ал.1 ,т.2 от Закона за адвокатурата, според който адвокатът може да оказва безплатно правно съдействие и защита на материално затруднени лица. Това основание изрично е отбелязано в представения договор за правна защита и съдействие от 26.02.2026 г., поради което в полза на адв. С. И. от САК следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размера по чл.8, ал.3, вр. чл.9, ал.3 от Наредба № 1/2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа, а именно $\frac{3}{4}$ от 1000 лв., или сума в размер на 383 евро.

Така мотивиран, Административен съд София-град, XVIII-ти Касационен състав,

Р Е Ш Е Н И Е:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 18436 от 14.10.2025 г. на Софийски районен съд, Гражданско отделение, 169-и състав, постановено по гр. дело № 3990/2025 г.

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ОБЩИНА да заплати на адв. С. И. от САК, ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [улица], на основание чл.38, ал.1 ,т.2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 383 евро.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.

